

הם לא

פה — וכנראה באישורם האילם של רופאים המתמצאים בבעיה — החלה בייצור חומר דומה לטופראמיאלין, אף הוא לפי מירשם אמריקאי. החומר מסופק ישירות לבתי-החור לים בארץ — למרות שמשרד הבריאות טרם הגיע לידי מתן אישור רשמי.

★ ★ ★

דרוש

בנק

עור

שיטה נוספת היא שיטת השתלת העור. על חלקים משטח הפצע שותלים רצועות או גושים של עור זר. הגוף דוחה את העור הזר, ומצמיח תחתיו עור חדש. תחבושת העור הזמנית מזרזת את התהליך, משפרת את מצבו הכללי של החולה.

במרכזים לטיפול בכוויות בחו"ל קיים ציוד להקפאה עמוקה של פיסות עור, שנלקחו מתורמים או ממתים, לתקופה של שבועות מספר. כך נוצר מין "בנק עור", העומד הכן לשעת חירום. בישראל אין בנק עור כזה. רופא הזקוק לעור חייב לסמוך על-כך שיימצאו התורמים, או שיהיה לרשותו נפטר טרי, ממנו יוכל לקחת את העור הדרוש.

טוחר חיפאי, שהודיע מתוצאות השריפה בליל-הסדר, הבטיח לבית-החולים רמב"ם תרומה לרכישת המכשיר להקפאה עמוקה של עור, שמחירו באנגליה 2000 לירות שטרלינג.

רופאים שרואיינו על-ידי העולם הזה טענו, ברובם, כי מעולם לא היה חסר להם עור להשתלה. אולם לאחר הירייה שני הודה חלק מהם, כי המצב אינו כל-כך ורוד.

את לקיחת העור ממתים יש להסתיר מעיני אנשי ההברא קדישא. לבזלם של הרופאים אין עיקבות לקיחת העור גיכרים על המת, מאחר ומסירים רק שכבה דקה. אנו משוט דואגים להרחיק מן המקום, הודה אחד הרופאים.

שני הסביר: "אני פשוט לא שואל איש. שעה שאני זקוק לעור ממת, אני לוקח. הדתיים טוענים שכוהן אינו רשאי לקבל עור ממת, אך כשעלי להציל פצוע אינני שואל אותו אם הוא כוהן".

★ ★ ★

העיקר:

אהבה

ותשומת-לב

לא רק שיטות הטיפול מכתבות את הצורך בהקמת מרכז לטיפול בכוויות. מחייבים גם תנאי האישופו.

הודה רופא צעיר: "חולה-כחיה המאושפו במחלקה חירוגית רגילה נחשב שם למיטרד. צעקותיו מפריעות לחולים. האחיות אינן רגילות לעבודת החבישה של הפצעים הקשים. על האחיות המטפלות בכוויות לאהוב את החבישה ולטפל בחולה עם לב. אין לנו כימעט כאלה".

במחלקה חירוגית רגילה, קשה גם לשמור מפני זיהום על החולה בעל הפצעים הפתוחים. עדינה זלטה, מפצועות השריפה בחיפה, לא נחשבה למיקרה קשה. לפתע נתקפה זיהום ונפטרה.

סיפר רופא פלסטיקאי, מבית-חולים ממ"שלת ידוע: "מחצית הטיפול היא עבודת"

היו צריכים למות!

ליל-הסדר בחיפה ופיצועי הכוויות של - מתו מפני שאין בארץ טיפול נאות

אחיות מסורה. דרושה הרבה תשומת-לב ואהבה, תוך השקעת מאמץ רב בעידוד החולה והרמת המוראל שלו. תראה לי מחלקה חירוגית אחת בארץ בה זה נעשה". הודה אחד מפקידי משרד-הבריאות: "לו היו ברשותנו מרכזים לשם טיפול בכוויות, היינו יכולים להציל בחורים רבים שמתו במלחמה. אני מעריך את מספרם בשלושים".

בירושלים, חולם מזה שנים מנהל המחלקה הנירו-חירוגית בהדסה, ה"ד"ר נוימן, על הקמת מרכז לטיפול בכוויות הראוי לשמי. "אני מקוה להפעיל מרכז כזה בהיקף מלא עד סוף השנה", סיפר לכתב העולם הזה.

הטיפולים החדישים כוללים שימוש בחומרים אנטי-ביוטיים נגד הרעלה. חומר אחד כזה, שפותח על-ידי האמריקאים בחיאט נאם, הובא ארצה ערב מלחמת-ששת-הימים על-ידי ד"ר חיים שיבא, מנהל בית-החולים תל-השומר. שם החומר סופראמיאלין — ר"ב רבים מפצועי המלחמה חייבים לוא את חייהם.

משום מה לא סיים עד כה משרד-הבריאות את בדיקות החומר הזה, וטרם אישר אותו להפצה מיסחרית.

אחת המעבודות הישראליות לייצור תכשירי רים רטואיים, שעקבה אחר השימוש בתר-

צעדי-ענק קדימה. האמריקאים במיוחד פיתחו שיטות מתקדמות לטיפול בשרופי נפאלס. ארבע סכנות עיקריות אורבות לפצועי כחיה. הסכנה הראשונה היא סכנת ההלם. יש לטפל בפצוע מיד נגד הלם. השנייה היא סכנת אובדן הנוזלים. דרך שטח הפצע מאבד הפצוע מים, והוא פשוט מתייבש תחת ידי מטפלו.

הכוויה גם מפרשה חומרים רעילים, המזהמים את הפצע ומרעילים את גוף החולה. נוסף על כך קיימת סכנה של זיהום מים חיצוניים. יש על כן להתזקק את הי חולה בחדר מבודד באופן סטרילי.

בהרבה את סיכויי-ההחלמה של הנפגעים, והצלחתם של נפגעים ב-70% ומעלה אינה נחשבת להישג נדיר.

המרכז הראשון מסוג זה הוקם בבירמינגהאם שבאנגליה. בין הרופאים שהשתלמו בו נימנו ישראלים, שאחדים מהם כבר חזרו ארצה.

★ ★ ★

תקופה חדשה

הצילה חיים

זרות לעבודה הנעשית במרכזית אלה, צעד הטיפול בכוויות בשנים האחרונות